

Takaussitoumus Kaukosen Vesihuolto-osuuskunnan 25.000 €:n pankkilainalle

Khall 10.09.2024 § 308
425/02.05.06/2024

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597 ja Vs. hallintojohtaja Katja Kaunismaa, puh. 0400 356 431

Kaukosen Vesihuolto-osuuskunta on toimittanut Kittilän kuntaan takauspyynnön 8.8.2024 kirjatulla kirjeellä. Kittilän kunnan kirjaamoon toimitettu kirje on oheismateriaalina.

Hakemuksessaan Kaukosen Vesihuolto-osuuskunta (VHOK) on listannut lainan tulevan käyttöön kolmeen eri korjaus-, kunnostus- ja investointiprojektiin:

- 1) jätevesipuhdistamon peruskorjauksen 2. vaihe, 6.000 €
 - korjausta on pidettävä välttämättömänä, puhdistetun jäteveden laatu täytti vuonna 2023 laatuvaatimuksen 75 % tarkastuskäynneistä (2022 50 %) (Vesi.fi)
- 2) vanhojen vuotavien vesijohtolinjojen korjaus, 15.000 €
 - korjausta on pidettävä välttämättömänä, koska laskuttamattoman talousveden osuus pumpatusta talousvedestä oli vuonna 2023 45 % (2022 48 %, 2021 62 % (Vesi.fi). Vesilaitosyhdistyksen kokoamien hyvän vesihuollon kriteereiden mukaan laskuttamattoman talousveden osuus tulisi olla VHOK kokoisella toimijalla <30 %
- 3) kaivojen tulvasuojaus, 16.000 €
 - korjausta on pidettävä välttämättömänä, koska kaivojen tulvasuojaus liittyy VHOK:n huoltovarmuuteen. Tulva aiheuttaa kaivojen vedelle vuosittain kontaminaatoriskin. Tulvasuojaus parantaa laitoksen huoltovarmuutta vähentäen samalla kaivojen ja verkoston desinfiionnin tarpeen todennäköisyyttä.
 - Kaivojen tulvasuojaukseen Kaukosen Vesihuolto-osuuskunnan tarkoitus on hakea myös ELY-keskuksen tukea.

Pankki on lainanhakemuksen vastauksessa todennut, että huomioiden Kaukosen Vesihuolto-osuuskunnan taloudellinen tilanne kunnan takaus lainalle helpottaa lainan saantia.

Kuntalain § 129 mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtuuston yhteisessä määräysvallassa.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain (390/2015), kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992), museolain (729/1992), teatteri- ja orkesterilain (730/1992) tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Takauksen ja muun vakuuden antamisen edellytyksistä on kuitenkin voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain

perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyä yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään valtiontuesta.

Hallituksen esityksessä uudeksi kuntalaiksi (HE 268/2014) on 129 § perusteluissa todettu mm. seuraavaa: *"Näin ollen sellaista toimintaa, joka ei lähtökohtaisesti tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla (puhtaasti ei-taloudellista toimintaa tai taloudellista toimintaa, joka ei ole kilpailutilanteessa markkinoilla) voitaisiin edelleen taata. Tällaisia tilanteita voisivat olla esimerkiksi niin kutsutun luonnollisten monopolien tilanteet, kuten esimerkiksi kuntien alueella sijaitsevien vesiosuus kuntien toiminta".*

Kunnan takauksen myöntäminen Kaukosen Vesihuolto-osuuskunnalle voidaan katsoa olevan kuntalain mukainen, koska Kaukosen Vesihuolto-osuuskunta ei toimi Kaukosen kylällä kilpailutilanteessa markkinoilla, vaan se toimii omalla toiminta-alueellaan, jossa sillä on nk. luonnollinen monopoli ja se toteuttaa Kaukosen kylän vesihuoltoa käytännössä. Vesihuoltolain 2001/119 2 luvun 6 §:n mukaan kunta on viimekädessä vastuussa vesihuollon järjestämisestä, jos suurehko asukasjoukon tarve tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat.

Kaukosen Vesihuolto-osuuskunta on myös päättänyt hakea EU-rahoitusta ELY-keskukselta, mikä parantaisi osuuskunnan lainanhoitokykyäkin. Vesihuollon verkko toimii takauksen vakuutena. Puhdas vesi ja toimiva jätevesien puhdistaminen sekä tulvasuojaukset investointien kohteena parantavat Kaukosen Vesihuolto-osuuskunnan toimintavarmuutta kaikissa tilanteissa.

Lainatakauksen myöntämisestä voisi syntyä luottotappioita, koska on olemassa mahdollisuus, että Kaukosen Vesihuolto-osuuskunta ei taloudellisesta tilanteestaan johtuen suoriudu lainan takaisinmaksusta suunnitellusti. Tähän liittyy myös mahdollinen riski siitä, että osuuskunnalle ei myönnetä haettua EU-rahoitusta. Riskin määrä ei kuitenkaan toteutuessaan olisi merkittävä eikä uhkaisi kunnan kykyä vastata sille säädetyistä tehtävistä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kurula Timo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Kittilän kunta myöntää kunnan takauksen Kaukosen Vesihuolto-Osuuskunnan Pohjolan Osuuspankista hakemalle lainalle. Takauksen enimmäismäärä on 25 000 euroa.
Päätös	Kunnanvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Inkeri Yritys ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28 §, kohta 7, Kaukosen Vesihuolto-Osuuskunnan jäsen) eikä osallistunut asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Poissa klo 12.48 - 12.51.

Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.